

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- és Czérna-utó sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9-11 óra között,
és Bolonya, mester-utó 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
agy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
áraszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
áraszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben a hirdetőhöz hordva vagy vidékre po-
stán megküldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3,5 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és több-
szöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilttér előre fizetendő
Kéziratok vissza nem adatnak

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és
szent-ágotai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L.
és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

48-ik szám.

Brassó, Csütörtök, április 25-én.

V. évfolyam. 1889.

Borus láthatár.

Budapest, 1889. április 23.

Az ünnepek ideje alatt szünetel a politi-
kai élet. A politikusoknak is ünnepök van.
Az ily szünet azonban legalkalmasabb az ál-
talános politikai helyzet áttekintésére; ilyen-
kor higgadtabb is az ítélet, mert nem befolyá-
solja azt az események behatása.

Vizsgáljuk tehát mi is a helyzetet ha-
zánk és monarchiánk szempontjából.

Semmi kellemest vagy biztatót nem látunk
a külpolitikai konstellációkban.

Bármennyire is szépítsék a helyzetet, any-
nyi bizonyos, hogy évtizedek óta hazánk nem
volt oly kényes helyzetben, mint ez idő szerint.

A keleten, mely még mindig egy minden
perczen felrobbanható dynamit-bomba, nem
vagyunk többé a helyzet urai, sőt ellenkezőleg
ott csaknem minden tért elvesztettünk. — Az
egyetlen Bulgária az, hol még megtartottuk
befolyásunkat, hol még a helyzet urai vagyunk.
Bulgária államférfiai, s mindennekfelett Stambu-
low, tisztában van azzal, hogy hazája függet-
lensége csak úgy van biztosítva, ha osztrák-
magyar-barát politikát folytatnak, minthogy
Ausztria-Magyarországnak nincs hódító politi-
kája, mint van Oroszországnak.

Nem úgy Szerbia. Milán meggondolatlan
tette nagy csapás volt reánk, kiknek nagy hi-
bánk volt, hogy oly nagyon bízunk Obreno-
vics Milánban. Pedig minden látszat a mellett
szól, hogy Milán rászedett minket. Ő csak nem
bírt elég lelki erővel végig játszani a kétszínű
politikát és azért félreállott, kibúva a felelős-
ség alól. — Már Milán lemondásakor hang-
súlyoztuk, hogy ez az orosz politika diadala.
Azóta minden jel igazolja föltevésünket. A
szerbiai orosz diplomáciai képviselőség követ-
séggé emelése, a benső viszony Nikita monte-
negrói fejedelem s orosz bérencz és a szerb
regensek közt, s általában a regenség furcsa,
kétszínű magatartása és muszka-bámulata; az
a buzgalom, melylyel minden héten más és
más helyen jelenik meg egy-egy czáfolat, hogy
a regenség nem k tölte le magát Milánnak az
eddiggi külpolitika követésére, s végül a regens-
ség feje, Riszticsnek tudvalevő ruszsofil érzel-
mei: mind oly jelenségek, melyek — ha töb-

bet nem is — annyit legalább is bizonyítanak,
hogy Szerbia, ha kenyértörésre kerülne s sor,
nem állana monarchiánk oldalán.

Natalia visszatérése és királynéhoz illő fo-
gadtatása, valamint a száműzve volt exmetro-
polita visszatérése mind oly jelenségek, me-
lyek csak megerősítik azon állítást, hogy mi
Szerbiával egy kígyót melengettünk keblünkön,
mely mérges fullánkját kezdi felénk nyujtani.

És Románia? Ott az állapotok egyenesen
veszélyesek. Bratianu Juon bukása óta Romá-
niában nem tud kormány gyökeret verni. A
zavar állandó, egyik kabinet bukik, egy másik
jön. Ez pedig kedvez a muszka-pártnak. Most
Catargiu, monarchiánk legnagyobb ellensége
van a polczon s vele a muszka-párt. Ez nem-
csak nekünk baj, hanem magának Károly ro-
mán királynak is, a ki kénytelen volt azokat
kormányra hívni, a kik még ezelőtt két évvel
megrohanták a királyi palotát és erőszakos
bebocsáttatást kértek a királyhoz.

Szomorú helyzet az, mikor maga a sze-
nátus is ily elemek mellett nyilatkozik, a mi
más szavakkal azt teszi, hogy a szenátus már
meg van nyerve az orosz törekvéseknek. —
Avagy mit jelent a hirhadt „Romana irredenta“
szerzőjének, a kiutasított Ciurcunak a vissza-
hivatása és honosítása? Jelent egyenes had-
üzenetet nekünk. Hát az a 15 millió frank,
mely ujabban erődtítésekre megszavaztatott?

Tehát monarchiánkra nézve elől is tűz,
hátról is tűz. Ezzel szemben vajmi keveset ér
a porta barátsága, mely elvégre is csak gyenge
barátság szemben az erős orosz ellenséggel, ki-
nek mi nagyon sok időt engedünk.

Lássuk már most nyugatot!

Ott Franciaország az a bomba, mely
minden perczen szétrobbanhat. A köztársaság
ma gyengébb, mint valaha, de gyűnyag is
több van benne, mint valaha volt. A monar-
chisták ördögi tervek alapján dolgoznak. Az
aknák nagyon mélyek már s aligha lehet már
messze az idő, midőn azok az egész épületet
aláásták. A boulangierizmus nem oly kicsiny-
lendő, mint sokan hiszik. S mennél inkább
üldözik, annál inkább terjed. A nemzeti mar-
tyrok mindig fontos szerepet játszottak a nem-
zetek érzelmeinek változásában s nagyon félős,
hogy így lesz Boulangerrel is, a kit elítélhet

a szenátus, a mint hogy el is fogja ítélni, de
a ki annál nagyobb lesz a francia nép előtt.

És mennél inkább terjed Franciaország-
ban ez a szellem, annál nagyobb veszélyt rejt
magában úgy Franciaországra, mint az euró-
pai békére, de különösen reánk; mert a mely
perczen ott kitört a zavar, fenyegetve van
általa Németország és Oroszország által mi.

Valóban, ez a helyzet nem valami ke-
cségtető!

Az egyetlen támasz a hármasszövetség.
A míg ez fennáll, nincs okunk félni, mert el-
végre is ez a csoport képviseli ma Európa leg-
nagyobb haderejét. Ez pedig fenn fog állani
mindaddig, míg Olasz- és Németországnak tar-
tania kell a francziáktól, nekünk pedig az
orosztól, azaz a míg nem rokon- vagy ellen-
szenvben, hanem szorosan vett érdeken alap-
szik, még pedig mindhárom fél érdekén. Mert
a politikában nincs sem rokon-, sem ellenszenv,
ott csak a hideg érdek a mérvadó.

Belföld.

Brassó, ápril 24. (Uj államtitkár.) A király,
Weckerle pénzügyminiszter előterjesztésére, Láng La-
jos képviselőt és egyetemi tanárt államtitkárrá nevezte
ki a pénzügyminiszteriumba. Az uj államtitkár már
letette a hivatalos esküt a miniszter kezébe és műkö-
dését a miniszteriumban szerdán meg is kezdette. —
Láng államtitkár tudatta a képviselőház elnökével,
hogy Pápa város képviselőségéről lemond.

Brassó, ápr. 24. A rekonstruált kormány most
kettőzött buzgalommal lát a tervezett reformok előké-
szítéséhez, legfőképp pedig a közigazgatás terén. Első
sorban a megyék élén álló személyiségek állományá-
ban fognak gyökeres átalakításokat eszközölni s a mos-
tani főispánoknak legalább egy negyed részét ujakkal
fogják helyettesíteni. E rendszabályoknak oka abban a
törekvésben van, hogy a közigazgatás terén a jövőben
nagyobb legyen a szigor és a pontosság.

Brassó, ápr. 24. A képviselőház tanácskozásai-
nak első tárgyait a husvét szünetek után az ujoncz-
jutalék megállapításáról és a miniszteriumok uj be-
osztásáról szóló törvényjavaslatok képezik. E javasla-
tok elintézése után alkalmasint mindjárt megkezdik a
költségvetési vitát, és ha e vita nem nyulnék igen
hosszúra, a képviselőház még mindig képes volna sok

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Casanova kisasszony levele.

(Vége.)

Ezt oly szerelmes tekintettel, oly hévvel mondá
az angol, hogy a szép hölgy túlaradó érzelmeinek ha-
tása alatt a lord keblére borult.

— De hát miért nem látogatott meg ön más-
nap? — kérdé azután, mikor piruló arcát ismét
felemelé.

— Korán reggel párbajom volt, megsebesültem,
s mire elhagyhattam az ágyat, kegyed már nem volt
Byzácban.

A szép hölgy egy könyvet itatott fel fehér zseb-
kendőjével, s ujra kezét nyujtá a lordnak, a ki égő
ajkaihoz s kebléhez szorítá azt.

* * *

Negyed napra Penangban kötött ki a hajó bol-
dog párukkal.

Az angol karöltve ment Csinoseff urhölgygyel és
ennek anyjával az anglican templom felé, a papi hi-
vatalba.

A tisztelendő ur épen nem volt otthon, de a
mint a szolgáló mondá, nemsokára megérkezik.

Angolunk bévezette a hölgyeket a váróterembe,
maga pedig titkolódzást kifejező mosollyal kért bo-
csánatot, hogy egy pillanatra távozik. — Kolozsvári

Karikagyűrűket akart venni s nyakékszert meny-
asszonyának.

A mint kilép a kapun, a postafutóval találkozik,
a ki egy levelet ad át neki:

— Az a hölgy, uram, a ki önnel van, elfelej-
tette ráírni a helyet.

Angolunk megnézi a levelet: csakugyan hiány-
zik róla a hely, csupán a név van rajta: »Iwanoff Leo-
nora urhölgynek.«

Valami titkos készítés folytán forgatja össze-vissza
kezében a levelet s e kérdés áll sötét árnyként eleje:
miért nem téged bízott meg a menyasszonyod e levél
feladásával, s miért nem szólt róla, holott e tájról le-
velet küldeni sok bajjal jár.

Félrehuzódik egy legyezőpálma árnyéka alá és
feltöri a pecsétet.

A levélben ez volt:

»Kedves Nórám!

Kaczagva irom neked e sorokat.

Képzeld csak, megint egy hőbortos angolt fog-
tam. A Bedecker jó kelepce: három hónap alatt ez
a tizedik, a ki beléakad.

Ha láttad volna, milyen komoly arczezzel állította
becsületszavára, hogy ezelőtt három évvel ő szabadi-
tott meg onnan, a hol soha sem jártam!

S ha te láttad volna, milyen jól, milyen nagy-
szeríten adtam a meglepetést, hogy milyen jól jártam

szottam a hálából elérzékenyültnek szerepét, — ne-
vettedben elájultál volna.

A férfiak ostobák, rettentően ostobák, kedvesem,
én mondom neked, s különösen lord Black egy való-
ságos bivaly.

Szemei épen olyanok, mint valami birkáéi, a
füleire akár ráakaszthatná a kalapját; hosszú lábairól
pedig a madarak azon osztálya jut eszembe, a melyet
»gázlók« névvel jelez a tudomány.

Bosszant, hogy valami csinosabb férfit nem talál-
lok, de kibékít az, hogy zsebei duzzadtak.

Az idén ez az angol tulok épen a kilencze-
dik férjem.

No, de a »Casanova kisasszony kalandjai« ezzel
is szaporodnak, s mihielyt uj férjem dollárjait a kezem
közé adja megörzés végett, őt magát azonnal itt fo-
gom felejtetni Szumatra bájos mangosztin kofái
között.

Most nem írhatok neked többet: ugyanis készü-
lök az esküvőmre. Hahahaha! . . .

Agyiő, kedvesem!

*

Angolunk olyan szemekkel nézett maga elé, mint
a kitömött krokodilus.

Azonban egy ágyulövés hangjára magához tért;
hosszu lábaival repülni kezdett a Szingaporba induló
hajó felé.

penru Școală - BCU Cluj-Napoca.

igen fontos, már régebbi idő óta beterjesztett törvényjavaslatot a mostani ülésszakban elintézni. A honvédségről és a szökevények megbüntetéséről szóló, valamint néhány kisebb javaslat mellett, különösen a pénzügyi közigazgatás reformjáról szóló felette fontos törvényjavaslat volna letárgyalható. A pénzügyi közigazgatás reformjának végrehajtásához szükséges előkészületek a pénzügyminiszteriumban már messze előrehaladtak s valószínű, hogy a reform már a nyár folyamán keresztülvihető lesz.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. ápr. 24.

Brüsszelben a minisztertanács elhatározta, hogy értésére adja Boulangernek a belga kormány nehéz helyzetét és tudatni fogja vele, hogy ha szabad akaratából el nem hagyja az országot, úgy rövid időn kiutasító rendeletet fog kibocsátani ellene. Ő különben ismételtén ama szándékának adott kifejezést, hogy elhagyja Belgiumot és Angliába megy; most tehát a kormány elérkezettnek látja az időt, hogy e szándéka szerint tegyen. A minisztertanács e határozatát az igazságügyminiszter titkárja személyesen közölte Boulangerrel. Boulanger előbb Rocheforttal tanácskozott, s azután kijelenté, hogy kedden vagy szerdán Angliába fog utazni.

A boulangerista lapok kijelentik, hogy a belga kormány nem értesítette Boulanger semmiféle kiutasító rendeletről, hanem fölhevíté, hogy néhány hétre hagyja el Belgiumot. Boulanger hétfőn vagy kedden Angliába utazik.

Párisból írják, hogy St.-Denisben rendezett boulangerista lakomán Naquet felolvasta Boulanger levelét, melyben oda nyilatkozik, hogy a parlamentarizmus békés és törvényes uton fog a jövő választások alkalmával megbuktatni. A lakomán többen beszédet tartottak. Különös incidens nem fordult elő.

Sándor király Ristics és Protics regensek s Gruics és Tausanovics miniszterek kíséretben ápr. 21-én d. u. Sabáczba érkezett. Belgrádban az elindulás alkalmával s utközben is mindenütt lelkesült ovatiókkal fogadta a lakosság a királyt. Sabáczban nagyszerű volt a fogadtatás. Este a város ki volt világítva. Mindenütt népi ünnepségek voltak. A király utazása valóságos diadalmenet volt.

Milán király szerzetes lett; e hirt hozza a „N. Fr. Presse”. A zágrábi „Srbobran” ugyanis Belgrádból azt a különös hírt közli, hogy Milán király e hó 20-án Jeruzsálemben, az ottani kolostorba lépett be szerzetesnek és azt tervezi, hogy az összes szerbek patriarchájává legyen. Az első erre vonatkozó hírt nem vették komolyan, de azt állítólag újabb tudósítások megerősítik. Milán különben nem lenne Szerbiában az első király, a ki kolostorba vonul vissza: a Nemanidynastia megalapítója Nemenje István, 1195-ben letévéen koronáját, a studenicei, később az athoshegyi kolostorba vonult vissza, hasonlóképp Radoslav István, (a harmadik a nemodia-dynastiából) szintén kolostorba vonult mint szerzetes, a mely történelmi reminiscenciák különben a szenzációs hír igaz voltára nézve még mi bizonyítékot sem szolgáltatnak.

A Reuter-ügynökség jelenti Sophiából, hogy Bulgária képviselője Bukarestben a román külügyminiszterrel értekezett s ez alkalommal a külügyminiszter a mostani román kormány politikáját illetőleg oly nyilatkozatokat tett, melyek itteni hivatalos körökben a legjobb benyomást tették.

A bolgár hatóságok kiutasítottak tizenöt foglalkozás nélküli szerbet, kiknél nagyobb pénzösszegek voltak. A csavargók ellen szigorú rendőri intézkedéseket léptettek életbe.

Bukarestben a román király születésnapját és trónraléptének évfordulóját a lakosság faklyásmenettel ünnepelte meg s a királyi palota előtt lelkesült ovatiók voltak. Később a miniszterelnök lakása előtt is ovatio volt.

Hol van Székely Mózes feje eltemetve?

Végszó Dr. tks. Mika Sándor urhoz.

A t. olvasó közönség nagyon jól tudja, hogy ezt a kérdést e lapok 42-ik számában dr. Mika Sándor tanár ur vetette fel, melyre én a 44-ik számban a dr. ur által is elismert komoly hangon válaszoltam. A dr. ur e lapok 46-ik számában, már nem a Székely Mózes fejét keresi többé, hanem a „Székely Mózes emléktáblát” tüzi ki válaszában czegeül, s válasza végén meg is magyarázza, hogy ezt miért tette. Azonban vegyük sorba a dr. ur válaszát. Mielőtt ezt teném, én is felteszem a dr. urról, hogy e lapok 47. számában a legilletékesebb toll (M) által irt czikk után, meggyőződhetett a felől, hogy nem állok egyedül nézetem mellett, hogy nem a brassói magyar közönség túlélnéki történelmi képzelődését fogjuk azon emléktáblával megörökíteni, hanem egy olyan eseményt, mely véres betűkkel van hazánk és Brassó város történetének lapjaira feljegyezve.

Ezek előre bocsátása után lássuk dr. Mika tanár ur válaszát.

A dr. ur, mint írja „egy betűvel sem állította sem azt, hogy Székely Mózes méltó arra, hogy neki a brassói magyar közönség emléktáblát állítson, sem azt, hogy nem méltó.” Kár volt állást nem foglalni. Olyan tanártól, a ki szakmájában doktori czimet nyert, megvárta volna e lapok olvasó közönsége, hogy határozott állást foglaljon, hogy megtanítson minket arra, ha vajjon hazafias tényt követünk e el akkor, midőn a hős halálával kimult Székely Mózes emlékét a brassói magyar közönség túlélnéki történelmi képzelődése emléktáblával akarja megörökíteni. Ki a nyilvánosság terén valamely nézetet ostromolni bátorodik, attól határozott állásfoglalást várunk. Tanulni senkitől sem szégyen, annál kevésbé a történelem doktor tanárától.

A mi Filippit illeti, legyen szabad megjegyeznem, hogy Filippi ma is él itt mi közöttünk, mint helybeli elismert képzettségű ág. ev. középtanodai tanár, tehát szász ember. Most is abban a nézetben vagyok, hogy vele kellett volna a Weiss háza felett vitatkozni, nem pedig velem. Egyébiránt ma, M. czikke után a doktor ur is be fogja látni, hogy Filippi még sem olyan történelmes, a kinek Weiss házára vonatkozó adatát mosolylyal lehetne fogadni. Weiss diariumára vonatkozó megjegyzését sem fogadom el. Ha a dr. ur az 50-es évek elején élt volna, mint olyan honvéd-féle ember, keservesen megtanulta volna saját tapasztalatából, hogy mit tesz az naplót írni és dugdosni az abszolutizmus szaglálói között. Weiss, bár nem volt szász eredetű, de volt alkalma megtanulni Brassóban a példabeszéddé vált szász *circumspectus*ságot. Olyan gyorsan követték abban a korban az egymással ellentétes események egymást, hogy a leghölcsebb ember sem tudta kiszámítani azt, hogy mit fog hozni a holnap nap. Tudta ezt Weiss is és épen ezért nem akarta érdemeit azzal gyarapítani, hogy Székely M. fejének eltemetésével kérkedjék megyesi országgyűlésen Bocskai István fejedelem előtt. Szóval *circumspectus* volt és helyesen volt az.

A doktor tanár ur most is fentartja, hogy rosszul fordítottam Bethlen F. kérdéses helyét. Tartsa meg a doktor urat hite, ha ebben a hitében még M. ur fejtegetése után sem rendült meg. Az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy dr. Mika tanár ur felkért annak kinyilvánítására, miszerint a *viridarium* szót helyesen fordítottam. A romaiak házai közvetlen közepében is kis virágok kertetek voltak és ezeket *viridarium*-nak nevezték.

A mi azt illeti, hogy Bethlen csak is hagyományból értesült arról, mit elbeszél, figyelmeztetem doktor urat arra a körülményre, hogy Bethlen Farkas a *forrásokat művéhez Konstantinápolyban fedezte fel, midőn követtségben járt volt ott.* Tudja továbbá a doktor ur is azt az összeköttetést, — melyben Weiss Mihály Brassó birája Báthory Gábor korában, tehát mindjárt Bocskai után a török portálán állott. Ime itt van a doktor ur által kívánt valószínűség látszata! Valamint Szilágyi Sándor, úgy Bethlen sem tartotta szükségesnek azt, hogy minden adatot megjelöljön, kimutassa, hogy honnan vette át. Nem elég-e itt tudnunk azt, hogy Bethlen a forrásokat művéhez Konstantinápolyban fedezte fel? Nem tehetjük-e fel Weiszról, hogy Székely M. fejének eltemetésével biztosabban kérkedhetett Konstantinápolyban, mint Medgyesen?

Voltak-e méhkertek 1603 körül a Vidombák és Barcza között? Ha Herman, ki maga is, nem a 17-ik, hanem a 18-ik században élt, azt írja, hogy voltak: jól van, elfogadom. Azt azonban tagadom, hogy 1599—1613-ig a brassói szászok azokba a kertekbe mertek volna mulatozni s plane Székely M. fejével oda kikocsikázni. Hanem ennél szebb az az ellenmondás, a mibe itt a doktor ur önmagával keveredett. A 42-ik számban ezt írja: „A belváros területén semmi esetre sem nyughatik” (Székely Mózes feje,) hanem a *viridarium* jelentése szerint *talán valamelyik méhkertben.* A 46. számában pedig ezt írja: „Nem állítottam (?) eddig sem és nem állítom most sem, hogy Weiss a Székely Mózes fejedelem fejét oda temettette volna t. i. valamelyik méhkertbe.” Már most melyik állítását fogadjuk el a doktor urnak? Igen ám, feleli a doktor ur, de a 42-ik számban ott áll ez a szócska: *talán.* Igaz, ott van és ez ama kisike ajtó, melyen a doktor ur hátra vonul oda, a a honnan, hogy kilépett volt a nyilvánosság szinpadára, hogy engem vitatkozásra felhívjon, igen helyesen cselekedte.

Azt hiszem, hogy a doktor ur előtt is elég nagy tekintély dr. Szabó Károly kolozsvári egyetemi tanár ő nagysága, kihez a napokban itt szerencsénk volt. „Olvastam, mondá nekem, a dr. Mika tanárhoz intézett válaszát. Helyes uton jár a tanfelügyelő ur, mert itt nem az a kérdés, hogy ezer méterrel közelebb vagy távolabb van Székely Mózes fejedelem feje behantolva, hanem az, hogy valóban Brassóba behozták és itt temették el.”

Ezek után a vitatkozást részemről is befejeztem nek nyilvánitom; de fogadjon el tőlem öreg embertől a doktor ur egy őszinte tanácsot, és ez abból áll, hogy a midőn tanítványait a történelemre oktatja, vagy midőn a nyilvánosság előtt hirdeti történelmi ismereteit, ne feledje a szent írás ezen intését: „Lélek az, a mi megelevenít.”

A történelmi események hasonlóak a száraz csontokhoz. A történetíró az, a ki összegyűjti, összerakja ama száraz csontokat, hust rak azokra, vért önt a testbe, de a történelem tanára az, a ki lelket lehel, még pedig a hazaszeretet lelkét abba a testbe. A történelem tudora legyen egyszersmind meleg keblű hazafi. Az én történettanárom, néhai Szász István mindig könyezett, midőn a sajói, mohácsi, a sellenbergi és a brassói papírmalom mellett vívott s őseink által elvesztett ütközeteket elbeszélte, és mi azokból a könyekből több honszeretetet, több lelkesedést merítettünk 1848—49 véres csatáira, mint a betanult paragrafusokból.

Igen is, tisztelt doktor ur, hogy Székely Mózesnek, nemzetünk e kiváló hős fiának feje az „Európa” telken van eltemetve; de nem én állítom oda egyedül mint a doktor ur írja, azt az emléktáblát, hanem velem együtt mindazok a meleg keblű hazafiak, a kik arra az én felkérésemre áldoztak és még áldozni fognak. Hiszem, hogy az elmondottak után azok közé fogom számíthatni a tisztelt tanár urat is.

Ha a brassói és brassómegyei magyarság idővel az anyagiakban és szellemiekben folyvást gyarapodni fog: teljesíteni fogja a doktor ur kifejezett óhaját is. Nem szerény, de diszes emléktáblát fog állítani oda ki a csatatérre. Ezt az óhaját fejezte ki Orbán Balázs, e meleg keblű hazafi is, mikor ezeket írja: „Én felkutatam és megjelöltem e dicsők sírját; most a nemzet van a sor, annak kötelessége arról gondoskodni, hogy sokáig jeltelenül ne maradjon.”

Fájdalom, ezt mi ma még nem tehetjük; mert nem volna elég ma odaki emlékszobrot állítani, hanem őrházat is kellene építeni s jól fizetett őrt is kellene ott tartani, mint Segesvár mellett van a Szekariatin orosz tábornok sírjánál. Nem ér ma még odáig a mi tehetségünk. Elég lesz, ha megjelöljük emléktáblával itt a városban s ezzel felujtjuk azon honfiak dicső emlékét, kik ama csatatéren, a márton-hegyi, a magyar templomban és a Weiss volt *viridarium*ában aluszszák a hősök dicső álmait.

Ezelőtt 10 évvel mondtam az apáczai ág. ev. templom szöszekéből e szavakat, midőn apáczai Csere János szülőházát emléktáblával megjelöltük: „Látjuk innen a brassói gyönyörű sík földet, melyen Erdély virága vitta 1603 július 17-én a hős Székely Mózes vezérlete alatt Erdély függetlenségeért a vértanui harczot, s eszünkbe jutván az ütközet gyászos kimenelete, önkénytelenül ajkainkra tolnak e keserű szavak: „Heu parvot umulo, quanta ruina jacet.” azaz: „Oh e kis halom alatt egy háza romja hever!”

Ez idő óta foglalkoztam Székely M. korának bővebb megismerésével. 1885. szeptember elején indítványoztam a brassói tanáregylet egy barátságos esztélyén, hogy alakítsunk itt Brassóban egy magyar történelmi kört. Ha a körtük felmerült nemes toharcznak meglesz az a következménye, hogy megalakíthatjuk e kis magyar történelmi kört: akkor czéломat elértem s a t. tanár urnak nagy köszönettel fogok tartozni azért, hogy a vitatkozásra nekem alkalmat nyújtott.

Addig is mig e forró óhajításom megvalósulna, ismétlem itt is, mit apáczai Csere Jánosról is mondtam:

„Vagy nem méltó-e rá, hogy a háza szívében hordja annak emlékét, Ki a hazát szívében hordozá? ... Emlékeztet, emlékeztet neki!”

Orvendjünk azon, hogy Weiss telke ma olyan derék magyar ember tulajdona, a ki büszkeségének fogja tartani azt, hogy az általa épített diszes csarnoknak a Graft felőli homlokzatát a hős Székely Mózes és hozzá hasonló bajnokok emléktáblája fogja díszíteni. Béke velünk!

Koós Ferenc, kir. tan. tanfelügyelő.

Tanügy.

Héderfája, 1889. április 17-én.

— A kis-küküllőmegyei általános tanító-egyesület Bonyhai járási körü tanítóinak gyűlése. —

Szép és tanulságos tanítói gyűlés volt e hó 16-án községünkben. Délelőtt pont fél 11 órakor a zimankós idő daczára is szép számban megjelent tanítók előtt nyitotta meg a gyűlést a bonyhai tanító, járásköri elnök, Nagy János egy csinos beszéddel.

Héderfaji ref. tanító, Tokos Izsák írva-olvasásból tartott gyakorlati tanítása, a módszertan kellékeinek megfelelőleg úgy alakí, mit tárgyi tekintetben dicső.

retre minősített a gyűlés által. E tanítást követte több tanítónak összhangzó nyilatkozata, mely után az elnök megtette a múlt ülés óta előfordult több ügyre nézve, jelentéseit. Ezeknek tudomásul vétele után, szabad előadást tartott a természettan köréből, ismertetve a légűneteket, kórod-szentmártoni közs. isk. tanító, Székely István. Ezen akadémiai dissertatio mind végig lekötötte a hallgatóság figyelmét annyira, hogy a csaknem háromnegyed órán át a tudomány színvonalán álló ép és népszerű nyelvezettel előadott tárgy befejezésekor, kitörő éljenzésben adott kifejezést a gyűlés kellemesen és hasznosan gyönyörködtet érzelmeinek. Egyszersmind határozatilag kimondatott, hogy a tanulmány alapját képező szóbeli előadás papírra vetve, előadó által jegyzőkönyvre vétel végett bocsátassék a járásköri elnökség rendelkezésére.

Nemkülönben gyönyörrel és élvezettel hallgatta meg gyűlés Péter József, dézsafalvi tanító »A holló« (Poe Edgar után Szász Károly,) című, érzésseljes szavaltatát.

A tanítói járáskör méltányolni akarván egyik vaterán kartársának, balavásári ref. tanító, Szalma József 45 évi működését, elhatározta, hogy megkeresi a tanítóegyesületi választmányt arra nézve, hogy illető helyen járjon közbe, hogy nevezett tanító legfelsőbb elismerésben részesüljön. Szintén indítvánnyal járul a választmányhoz a gyűlés, hogy az elemi iskolai tanítók nyugdíjazásának módosítása végett járuljon kérelemmel az országgyűléshez, s ez irányban indítson a hazai testvéregyesületeknél hasonló mozgalmat.

Jövő gyűlés helyéül Harangláb tűzetvén ki s megállapítván a tárgysorozat, gyűlés véget ért, hogy helyet adjon az országosan gyakorlatba vett gyűlések elmaradhatatlan magnum áldomásának. Mondanunk sem kell, hogy a kedélyes társágot talpra-esett pohárköszöntések fűszerezték.

Egy óhajításunk van: vajha papjaink, kik az iskola fejlesztésén vannak hivatva munkálni, ily gyűléseket minél nagyobb számban látogatnák, hogy így azután egyház és iskola, annál hatályosabban érvényesíthessék ama magasztos feladatot, mit tőlük joggal megvár mindenki!

Veritas.

Színház, irodalom és művészet.

Német színész. Kedden Blumenthal négy felvonásos színművét „A fekete fátolt“ adták elő a nagyszámú közönség figyelmes, helyenként kitörő részvétele mellett. A darab tárgya aktuális, a mennyiben a munkásmozgalmat érinti, bár azt természetesen meg nem oldja, s e főtétel mellett a hősnek egy érzelmi viszonyát s még egy igen rokonszenves szerelmi fejleményt tűr meg. — Mindjárt az 1. s felv. igen hatásos s élethű színhelylyel bír: a mesterileg összetömörített törvényszéki tárgyalásból megtudjuk, hogy v. Brügge, egy fiatalsága dacára nemzetgazdasági munkáival már is nagy feltűnést keltett tudós, előtte ismeretlen okokból Wolfshagen gróffal párbajt kénytelen vívni, melynek ez utóbbi sebe könnyűsége dacára áldozatul esik. A fiatal tudós ellen szándékos gyilkosság miatt emelt súlyos vádat a tanúnak megidézett grófné azon vallása semmisíti meg, hogy férje önmagán követett el erőszakot, m. p. mint később megtudjuk, féltékenységből és hiúságból.

A következő 3 felvonás drámai sorrendben tartalmazza a bonyodalmat, a hős és hős nő küzdelmét s a fejleményt. Brügge s a grófnő elfojtott, de mégis kitörő szenvedélye összeütközésbe jön az előbbinek magaröptű, emberboldogító javaslataival, melyek valószínűsítését a tudós politikai ellenfelei a kínos pörre való hivatkozással igyekeznek lehetetlenné tenni. A látszólag bűnös szerelem legyőzése után Brügge Angliába megy, hol lord Ettonville gazdag birtokos gyártelepein kizárólagosan s teljhatalommal eszméi valószínűsítésének él, míg az utolsó felvonásban a gyászos özvegy férjének egy levelével jelenik meg, mely az annyira megviselt pár egybekelését lehetővé teszi.

El kell ismernünk a cselekvés érdekességét s gyors fejleményeit, melyek csak itt-ott szakadnak félbe. Tanulságos elméleti reflexiók, mely a komoly, pathetikus helyzetek mellett vidámabb s humoros dialogust is megtűr s a könnyebb irodalomból ismeretes s kedvelt író éles megfigyelése s szellemes ötletei mellett tanuskodik.

A szereplők kivétel nélkül megállták helyüket s nagy buzgósággal igyekeztek szerepök színezetét érvényre emelni, a miért is dicséret illeti G. Ronald és T. Robek k. a.-okat és Höfer, Freytag, Aderer és Sussmann urakat. Kellemes üdülést nyújtott a helybeli katonai zenekar, mely a felvonások között könnyű élvezetes zenével töltötte ki.

Helyi és vidéki hírek.

A husvét alkalmából időjárásunk fokozatosan javult. Első ünnepen ugyan kevésbé volt szép, de má-

sodik nap már igyekezett szebb arcot csinálni, kedden és szerdán kellemes idő volt, mi sok népet csalt ki a zöldbe, a mely ugyan még kevésbé zöld s a „zsunik“ menete is a szokott néptömeg részvétele mellett történt meg.

Kir lyunk és királynénk ő felségeik egybekelése emlékére tett alapítvány kamataiból tegnap a polgármesteri hivatal irodájában Pillis Ferencz és neje lett megajándékozva.

Határsértés. Nagy-Szebenből írják a »B. Hirlap«-nak, hogy Ghika herczeg emberei betörték a sólyomvári erdőségbe s szétugrasztván a székely őrséget, sok fát elloptak. — Bethlen András gróf főispán azonnal megtette a szükséges intézkedéseket.

Szerencsétlenség. Végzetes husvétja volt Fülöp Ferencz idevaló vasuti kocsiutónak, ki a kocsi összekapcsolása közben halálát lelte. Miként a vizsgálat ki derite, Fülöp azalatt, míg a mozdony az összekapcsolandó vagonokkal együtt mozgásban volt, az első kocsi hágsójára akart ugrani, mit elhibázván, oly szerencsétlenül esett a vágányra, hogy feje testétől teljesen elszakítottán, összezsuzatott. A szerencsétlen feleséget s 4 kiskoru gyermeket hagyott hátra.

Maró gunnyal írja a »Tribuna«, hogy menjen csak az Emke az idén Szamos-Ujvárra — la Gherla, a societate romana majd csak elmegy Fogarasba. Dummer Kerl von Fágársiu! hogyan vált a koponyája!..

Rendőri hírek (Lopás.) Egy helybeli mészárossegéd a bolonyai Czigónia egyik kocsmájában egy utazó cipész-segéd bőröndjét, mely ruhákat, fehérneműt s szerszámot tartalmazott, ellopta s Vusintzki János napzámósának átadta elárulását végett. Ez utóbbit a házalás közben egy rendőrközeg meglepte s bekísérte, minek folytán a tettes kézrekerült. — (Állatkinzás.) A városi sörház kocsisa Furnika Juon nyílt utcán oly bosszantást keltő módon kinezta a sörhordó szekér elé fogott szamarat, hogy egy rendőr őt bekísérte, hol elvette illő büntetését. — (Találattott) az ó-brassói hosszú-utczában egy kabát, egy mellény és egy nadrágszif, mely tárgyak a városkapitányságnál vannak. — (Elveszett) a »Warte«-hoz vezető uton egy arany karperecz; a becsületes megtaláló kéri az a kapitányságnál leadni.

A »Gazeta« kisütötte, hogy azon 700 egyén közül, a kik neveiket megmagyarosították, csak egy volt román s az is csak oláh-czigány. Oh szent Kleofás, ez nem nagy karaván!

Agyagipar-kiállítás Kolozsvárt. A kolozsvári kereskedelmi kamara védnöksége által tervbe vett agyagipar-kiállítás megnyitása, melyet az erdélyrészi technologiai iparmuzeum rendez, f. évi november 1-ére tűzetett ki s két hétig fog tartani. A kiállítás rendezése technologiai és műtörténelmi szempontok figyelembe vételével történik. A kiállítást rendező iparmuzeum a költségekre a minisztertől, a kereskedelmi kamarától s a várostól segélyt fog kérni.

Magyar színház Nagy-Szebenben. Miklósi Gyula színigazgató közlebről Nagy-Szebenben megkezd előadásait az »Eleven ördög« operettel. Remélhető, hogy a társulatot, ha gondosan betanult s lehetőleg jó előadásokat rendez, a nagyszebeni közönség támogatni fogja.

Az Erdélyt meghódítani akaró Carpati-j, vagyis román kárpátegylet — mint a »Gazeta«-nak írják — Constanciában is fiókot alapított s az ott lakó erdélyi románok is megúván a tengeri fürdőt, tagjai lettek és lesznek. Roszkess, Hotel Transilvania!

Kossuth Lajos egészségi állapota. A turin-párisi kirándulást rendező bizottsághoz távirat érkezett Turinból, az ott tartózkodó Helfy Ignác országgyűlési képviselőtől, mely minden kétséget kizárólag konstatálja, hogy a nagy hazafi teljesen felüdült a rendetlen zordon időjárás okozta gyengélkedésből és most már egészen jól érzi magát; ágyát már elhagyta s pár nap múlva kísétálhat. Kedélye folyton derült, társalgása élénk, változatos, mint rendesen.

A bukaresti új kormány nemcsak visszabocsátotta az irredentista Ciureu Romániába, hanem honosította is. Teljesítette-e Ciureu idehaza katonai kötelezettségét, lemondott-e és elbocsátott-e a magyar honpolgári kötelekből, erről hallgat az írás. Mindezek dacára az irredenta nem fog feltámadni, tudja ezt Catargiu, és Ciureu is bizonyítja.

Weckerle Sándor pénzügyminiszter ápr. 23-án tartotta meg képviselői programbeszédjét Nagy-Bányán. E beszédben hangsúlyozta a pénzügyi igazgatás terén behozandó alapos reformokat és reményét fejezte ki, hogy az állami egyensúly e tekintetben legközelebb helyre lesz állítható. Beszéde egy részben a lottóbezüntetés és valuta-szabályozással foglalkozott.

A romániai új miniszterekről nagy gonddal közli a »Gazeta« az európai nagy lapok véleményét; de annál kevesebbet törődött hazája miniszteriumával. Minek is? hisz ez csak magyar!

Veszett kutya okozott riadalmat vasárnap Kolozsvárt. A sétatérén rohant végig egy fehér nagy kutas kutya, a vesztség minden tünetével. Az egyik sétatéri őr fegyverével utána lőtt s találta is, de a veszett állat testében a golyóval rohant tovább Szamos-

falva felé. A veszett eb szerencsére sem embert, sem állatot nem mart meg.

Egy elmebeteg öngyilkossága. Deesen Karnavics Lajos, ottani fazekasmester, kin már évek óta mutatkozott némi elmezavar, a napokban örütsége egy pilanatában a Szamosba dobta magát és belefuladt. Az öngyilkosságot megelőzőleg még gondatlanul dolgozott, míg egyszer erőt vett rajta az örütség s futva ment a deési vágóhidhoz, hol mély a víz s ott a folyóba ugorva, elmerült. Holttestét hosszas keresésre csak másnap találták meg.

Saját bírása. Tiz o. é. krajczárért nagyszerű skandalumot rögtönzött Nagyszebenben egy napszamos. Ugyanis egy kereskedővel szemben ennyi követelése volt s a kereskedő nem akarta kifizetni. Ekkor a felháborodott munkás doronggal beverte a kereskedő kirakatának nagy és vastag üvegtábláját, összetörvén még két képet a kirakathól.

Sirrablók Lugoson. Lugoson nagy felháborodást okozott a napokban az a hír, hogy a róm. kath. temetőben a sírokat ismeretlen tettesek fosztogatják és rongálják, különösen előszeretettel válogatva ki a jobb módúak sirjait.

Szerelmi dráma egy vasuti kocsiiban. Megrendítő tragédia játszódott le mult szombat este egy Nottinghamból jövő vasuti vonaton. A kalauz egy fiatal párt talált, vérbe fagyva, haldokolva. Mindkettőnek feje át volt löve. A revolver ott feküdt mellettük. Mindkettő meghalt a nélkül, hogy eszméletüket vissza nyerték volna. A férfi 18 éves belga fiatal ember, egy tekinéyes brüsszeli család fia, a leányban pedig Bamford Lillára, a 20 éves, szépségéről híres színésznőre ismeretek. Kétségkívül közös elhatározással vetettek véget életüknek.

Közigazdaság.

A vetések erdélyi megyéinkben bár aránylag eléggé jól teleltek, átlag mégis aprók és gyengék, a vékony hótakaró és helyenkint, különösen Alsó-Fehér-, Maros-Torda- és Szolnok-Doboka- vármegyékben az egerek pusztítása miatt megritkultak, gyomosak lettek. A beállott enyhébb időjárás mellett mindenütt gyarapodásnak indultak. Legkielégítőbbek Csik, Fogaras és Nagy-Küküllő vármegyékben.

A lisztüzlet jelenleg sok kalamitással küzd. A belföldi fogyasztás tartózkodó és még az ünnepek sem készítették nagyobb bevásárlásokra; másfelől pedig a külföld csak gyéren küld megrendeléseket. Eddig az volt a nézet, hogy a malmok első félévi üzleteredménye, mely rendesen rossz szokott lenni, ez évben kivételesen nem lesz kedvezőtlen, de ha a mai stagnáció még egy ideig tart, a második évnegyed meghusitja az eddig táplált reményeket.

A kézmű-áru üzlet a lefolyt héten javult. A divatüzlet valamivel élénkebb, különösen női ruhaszövetek örvendettek nagyobb kelendőségnek. A posztóüzlet is kevésbé elhanyagolt és utólagos megrendelések esz-közöltetnek nyári czikkekből. Az ünnepi bevásárlások emelték a forgalmat és ennek világos jelét láthatni az incasso javulásában és abban, hogy legutóbb csök-kentek a bukások. Egyedül a selyempiacon uralkodik csend; úgy látszik, hogy a nem rég alakult hausse-szindicátus már kimerült és nem képes többé befolyásolni az árakat.

T á v í r a t o k.

Bécs, ápr. 24. (A »Brassó« eredeti távirata.) A tramvay-kocsisok streikja nagy kihágással járt. A munkások hozzájuk csatlakozásával a tömeg ezerekre nőtt, mely aztán féket vesztve rohanta meg az állomást s kocsikat és személyzetet kövekkel dobált. A rendőröknek lovasság küldetett segítségükre, mely kivont karddal vágott közbe, de képtelen volt az ingerült tömeget szétoszlatni. Majd egy zászlóalj gyalogság vonult ki, melynek feltűzött szuronyai elől a nép a mellékutczákba szorult. Több száz egyén elfogatott, számos sebesülések történtek köztük egy rendőrbiztos súlyosan. A kődobálás alatt a lovasság közül egy ember leesett lováról s többé nem volt feltalálható.

Belgrád, ápr. 24. (A »Brassó« eredeti távirata.) A brassói kereskedelmi és iparegyesület tagjai ideérkezve, értekeztek a módok felett, miként lehetne különböző erdélyi iparcikkeket Szerbiába importálni. Hasonló célból folytatják az utat Sophiába és Konstantinápolyba.

Bukarest, ápr. 24. (A »Brassó« eredeti távirata.) Gherassi igazságügyminiszteren kívül Manu hadügyminiszter is beadta lemondását, mely hír azonban még megerősítésre vár.

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton.) A felelős szerkesztő s kiadótulajdonos, Szerényi József távolléte alatt a szerkesztőségért felelős, Kocsis Ferencz.

HIRDETMÉNYEK.

Sz: 1511—1889.

Ujabb pályázati hirdetmény.

Folyó évi február hó 22-én 711.—1889. szám alatt kelt pályázati hirdetményre vonatkozólag, a rozsnyói jegyzői, esetlegesen aljegyzői állomásra, miután a kitűzött választás eredményre nem vezetett, ezzel újabb pályázati hirdetményt ki, azon hozzáadás-sal, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt folyamodványok f. évi április hó 25-ik napjának délutáni 6 órájáig alólt főszo-lgabíróhoz küldessenek be.

Feketehalom, 1889. április 17-én.

(176) 2—2

Kostend Vilmos,
főszolgabíró.

Szám 869.—1889. közig.

(178) 2—3

Hirdetmény.

Szab. kir. Erzsébetváros közön-sége részéről közhirrét tétetik: mi-szerint a városi gőzmalomnak 1889. évi június hó 1-étől kezdődőleg egy évi időre terjedő házi kezelése ha-tároztatván el, a kezelési munkálatok eszközlése vállalkozónak adatik ki s az erre vonatkozó ajánlatoknak a gazdasági szakbizottsághoz leen-dő beterjesztésére folyó évi május hó 10-éig határidő azzal tűzött ki, hogy az ezen határidő után beér-kező ajánlatok figyelembe vehetők nem lesznek.

Erzsébetváros, 1889. április hó 10-én.

A városi tanács.

Lengyel Márton,
polgármesterLengyel Árpád,
aljegyző.

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

- 4.80 frt. finom →
- 6.— frt. finomabb, →
- 7.75 frt. még finomabb →
- 10.50 frt. legfinomabb →

valódi báránny-gyapjából,
valamint felsőkabát-posztók, se-lyemmel átszőtt kamgarnok, nyári loden-, livrée-szővetek, mosható czérnaszővetek, finom és legfino-mabb fekete posztó salon-ruhához stb. stb. szétküld. utánvét mellett a solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény 3.10 mtr. hosszú s 136 ctm. szé-les, tehát teljesen elégséges egy teljes férfi öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik. A választott minta szerinti küldés-ért kezesség vállalatik. 86 12—30
Minták ingyen s bérmentve.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát kü-lönösen betegségekben lehet megis-merni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönő-íratok „A betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzá-nyomtatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik má minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is sven-vedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy beteg-barátot” és pontos címét s címezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Külnő hatású szer a gyomor minden betegségében.

Védjegy.



Fülsimulhatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyösség, rossz illatú lélek-zet, felfúvódás, savanyu felbőfés, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, homok- és daraképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fűfűzés (ha a gyomortól ered), gyomorgöcs, székszorulás, a gyomornak étellel és italokkal való túlterhelése, gillisták, lep-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati uta-sítással együtt 40 kr., kettős pa-laczk 70 kr.

Központiszerküldés Brády Károly gyógyszerész által Kemsierben (Mor-vaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriaczei gyomorcsöppet sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság felől minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyölvé lennie és a minden üveghez mellékel-t használati utasítással meg kell jegyezve lenni, hogy az Kemsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyo-matott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J., Hornung Gyula, Jekelius J. özvegye, Kellemen Ferencz a „Fehér templomhoz” címzett és Schus-ter L. K. gyógyszerárban; Fogarason Bildner Hermann gyógyszerészeknél; Fűdvárt Schneider Vilmos gyógyárban; Köhalomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerészeknél; Seps-Szentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészek-nél; Tuszán fűdvárt Dobay Lajos gyógyárban. (63) 12—25

66 12—30

Legelősb, legjobb



legbiztosabb s legrégibb

TRÁGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára

mely tartós hatású minden földben, a mi bizonyítható számos hirneves mezőgazdasági tekintély nyilatkoza-tával, — a

concentrált marhatrágya,
(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav-, phos-phorsav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrészt mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien, III., Rennweg 20/51.

Minták s rőpiratok

ingyen és bérmentve küldetnek.

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Bachmaier Viktor

nő- és gyermekorvos

rendel naponként déli 11—1 óráig.

Lakása: Nagy-utca 517. szám a. (Bachmaier-féle ház.)

157 3—4

Alkalmas

kőművesek és ácsok

az alólt részvénytársaság gyára építőhelyén, a botfalvi állomáshoz közel — a Barcza (Tisztaviz) folyó mellett — azonnal munkát kapnak. Az utiköltségek visszafordítatnak.

A kőműveseknek naponta 1 frt 70 krtól 2 frtig, az ácsoknak 1 frt 60 krtól 1 frt 80 krig fizetnek.

Brassó, 1889. április hó 23-án.

A magyar czukor-ipar részvénytársaság.

Gyors és biztos segély gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztí-tása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leg-hathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legna-gyobb gonddal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőfés, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógy-szerre vált

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőírat van kitéve szíves betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyel-meztetek, hogy az én valódi s az eredeti uta-sítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind-egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszerárától, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemlékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszerárban „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassó-ban Kellemen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapesten Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi na-gyobb gyógyszerár raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer háláirat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladá-sok sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyu-ladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genye-déseknél vérdaganatoknál, genyifakadásoknál és pokolvárnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábón; keményedéseknél duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttestemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyeképződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölsziva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.



Fül-balzsam

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelme-ztetik, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös hasz-nálati utasításba (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papírosba, mely az idemlékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

A legkísérletesebb és számos kísérlet által mint legmeg-bizhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

MEGBIZÁSOKAT

156 3—*

értékpapírok és pénznemek

bevásárlására, eladására,

különösen ajánlható sorsjegyek convertálása, tekintettel a jelenlegi magas árfolyamokra, valamint ilyenmű értékek

ELŐLEGEZÉSÉT

a legelőnyösebb feltételek mellett ép úgy, mint az új osztrák sorsjegybélyeg-törvény értelmében szükséges lebélyegzéseit a sorsjegyeknek jutalékmentesen elvállal

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügynöksége

Brassón, Színház-utca.